

Bilag 7:

Finansieringsnotat

Budget 2018 – 2021

Finansieringsnotat

Notatet beskriver finansielle forhold vedr. kommunen gæld, mulig låneoptagelse samt skattegrundlag.

Langfristet gæld

Kommunens samlede langfristede gæld udgør pr. 29. juni 2017 i alt 1.227,9 mio. kr. fordelt således:

(mio. kr.)

Lån selvejende institutioner	Lån til ældreboliger	Færge lån	Leasing-forpligtigelser	*Øvrige lån	Langfristet gæld i alt
11,5	517,7	29,4	202,9	466,4	1.227,9

* Øvrige lån er sammensat af et enkelt banklån, realkreditlån, lån til Kommunekredit.

Slagelse kommunes langfristede gæld opgjort pr. indbygger pr. 1. januar 2017, sammenlignet med landsgennemsnittet:

	Slagelse kommune	Landsgennemsnittet	Forskel
Gæld incl. ældreboliger	15.016	14.835	181
Gæld eskl. Ældreboliger	6.155	4.339	1.816

Kilde: Indenrigsministeriets nøgletal

Hele låneporteføljen er omlagt til maksimal løbetid – primært i serielån. Serielån betyder, at afdragene er lige store hvert år og hvor renteudgift og ydelse derved bliver faldende, modsat annuitetslån, der har en fast ydelse med stigende afdrag og en faldende rente.

I det følgende er beskrevet muligheder og konsekvenser ved omlægning af kommunens låneportefølje til lån med afdragsfrihed og låneomlægning fra serielån til annuitetslån.

Omlægning af låneportefølje fra serielån til annuitetslån

Låneporteføljen er omlagt til maksimal løbetid og mulighederne for yderligere løbetidsforlængelse er udtømte – på kort sigt kan der opnås en nettobesparelse ved omlægning fra serielån til annuitetslån

Vi har 4 variable forrentede lån, hvor der kan opnås en afdragsforskydning – to af lånene er der knyttet en renteswap på.

Tabel: Afdragsudskydelse budgetoverslagsår:

(1.000 kr.)

År	Lån 1	Lån 2	Lån 3	Lån 4	I alt
2018	-1.250	-255	-164	-173	-1.842
2019	-964	-232	-151	-159	-1.506
2020	-670	-208	-138	-146	-1.162
2021	-370	-184	-124	-133	-811
2022	-64	-159	-111	-119	-453

Kurven knækker i 2022 for lån 1, 2027 for lån 2, 2028 for lån 3 og 2030 for lån 4

En afdragsudskydelse vil betyde en budgetbesparelse de første år på afdrag og en øget renteudgift, dog meget beskeden. Men lånets løbetid forbliver uændret, så det betyder, at den budgetbesparelse vi får de første år, den skal indhentes senere i lånets løbetid.

Center for Økonomi kan ikke anbefale, at kommunens låneportefølje omlægges, hverken til lån med afdragsfrie perioder eller fra serielån til annuitetslån, da de opnåede besparelser vil være kortsigtede og en omlægning på længere sigt vil medføre store budgetmæssige udfordringer. I en periode med lav markedsrente vil det være mest fordelagtigt, at få afdraget så stor en del som muligt, da det vil gavne kommunens økonomi på længere sigt.

Afdrag

Tabellen viser Slagelse Kommunes afdrag på de forskellige lånetyper.

Områder	2018	2019	2020	2021
Selvejende	1.503.050	427.470	175.000	181.000
Realkreditlån	254.900	263.700	272.500	281.200
Kommunekredit	35.775.147	36.176.103	36.236.328	36.298.165
Banklån	1.000.000	1.020.000	1.060.000	1.100.000
Ældreboliger	19.818.786	20.411.262	21.023.651	21.648.357
Færgelån	1.979.019	1.979.019	1.979.019	1.979.019
I alt	60.330.902	60.227.554	60.746.498	61.487.741

Afdragene på ældreboliglån har været stigende på grund af opførelse af nye handicap- og ældreboliger, men denne type lån finansieres hovedsageligt af huslejeindtægterne på de nye handicap- og ældreboliger og trækker ikke på kommunens likviditet.

Omlægning til lån med afdragsfrihed

En omlægning af kommunens låneportefølje til et lån med en afdragsfriperiode på et år vil betyde et kurstab på 55,7 mio. kr. og en afkortning af restløbetiden på 10 år. Konsekvensen vil være at 545,7 mio. kr. skal afdrages over 3 år i perioden 2019 til 2021.

Renter

Nedenstående tabel viser en prognose for renteutviklingen i løbende priser.

RENTEINDTÆGTER OG UDGIFTER (1.000 kr.)	2018	2019	2020	2021
Renteindtægter	-13.600	-13.450	-13.140	-12.350
Renteudgifter	18.223	17.356	16.231	15.151
Nettorenter	4.643	3.906	3.091	2.801
Udlodning af indskud i KMD (salg af bygninger)	-1.904	-381	0	0
Opkrævning af garantiprovision	-380	-370	-360	-350
Nettorenter m.v.	2.339	3.155	2.371	2.451

Renteudgifterne for 2018 udgør samlet 18,2 mio. kr., hvilket er 0,3 mio. kr. lavere end tidligere prognoser. Mindreudgiften skyldes det forsat meget lave renteniveau. Opkrævning af garantiprovision er under genforhandling og vil formentligt give et provenu på ca. 4 mio. kr.

Renteindtægterne er primært renter af værdipapirer og kortfristet tilgodehavende.

Slagelse Kommune har i forbindelse med Kombit's salg af KMD bygninger udloddet 650 mio.kr., som fordeles til kommunerne i forhold til kommunernes indskud i KMD. Slagelse kommune andel udgør 9,5 mio.kr., som udbetales i perioden 2015-2019.

Lånefinansiering i Budget 2018-2021

Renter og finansiering er i resultatopgørelsen ajourført i forhold til afdrag på eksisterende lån, likviditet m.v. Endvidere indeholder oversigten nedenstående vedr. låneoptagelse¹

Lånemuligheder 2018-2021 (1.000.kr.)	2018	2019	2020	2021
Indregnet i budgetbalance i foreløbig resultatopgørelse				
Skælskør Plejecenter	-18.680	0	0	0
Energirenoveringer og energibesparende foranst.	-8.500	-8.500	-8.500	-8.500
Lån til betaling af ejendomsskatter	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
I alt lån med automatisk låneadgang	-28.180	-9.500	-9.500	-9.500
Lån vedr. ordinære anlæg	-15.000	0	0	0
I alt lån i budgetbalancen	-43.180	-9.500	-9.500	-9.500

* Budgetbalance incl. kategori A, jfr. resultatopgørelsen

Automatisk låneadgang

I forhold til lånerammen er der automatisk låneadgang til en række anlægsinvesteringer som f.eks. energibesparende foranstaltninger, færgeinvesteringer og havnerenooveringer, samt lån til betaling af ejendomsskatter

Specifikation, som fremgår ovenfor, er under forudsætning af, at anlægsønsker svarende til disse medtages i endeligt budget 2018-2021.

Lånepuljer

For 2018 er der afsat følgende tilskudspuljer, iht. aftale om kommunernes økonomi for 2018:

- Lånepulje på 500 mio. kr. med henblik på styrkelse af likviditeten i vanskeligt stillede kommuner
- Lånepulje på 400 mio. kr. målrettet kommuner med behov for større strukturelle investeringer på de borgernære områder
- Lånepulje på 250 mio. kr. målrettet investeringer med et effektivitetspotentiale.
- Lånepulje på 200 mio. kr. på det ordinære anlægsområde.

Økonomi- og Indenrigsministeriet har den 30. august 2017 meddelt Slagelse Kommune tilladelse til at optage lån vedr. lav likviditet på 70 mio. kr. og vedr. ordinære anlæg på 31 mio. kr.

¹ I Notat om resultatopgørelse og budgetbalance er anført forskel mellem gældende budgetoverslag og Budgetforslag 2018-2021, mens oversigten på denne side viser den konkrete låneoptagelse (dvs. ikke ændringen). Derfor er beløbene forskellige i oversigterne.

Som vist i oversigten ovenfor er der i det administrative budgetforslag indarbejdet låneoptagelse ud over den automatiske låneadgang på 15 mio. kr. i 2018. Byrådet kan på baggrund af de meddelte lånedispensationer som handlemulighed vælge at optage lån for yderligere 86 mio. kr. (70+31-15). Vilkår og præmisser for låneoptagelsen fremgår af skemamateriale under Handlemuligheder Finansiering.

Finansforskydninger

Finansforskydninger	1.000 kr.	2018	2019	2020	2021
Frigivelse af deponering		-12.002	-12.002	-12.002	-12.002
Beboerindskud Skælskør Plejecenter		-1.083			
Lån til betaling af ejendomsskatter		1.000	1.000	1.000	1.000
Lån til beboerindskud		1.600	1.600	1.600	1.600
Kassevirkning		-10.485	-9.402	-9.402	-9.402

*minus er en styrkelse af kassebeholdningen

Finansforskydninger er kendte forhold som påvirker kassebeholdningen positivt eller negativt.

Der er deponeret beløb vedr. leasing af skoler i Skælskør, salg af gadelys samt enkelte garantibeløb. De deponerede beløb frigives i 2018-2021 med 12,3 mio kr. årligt. Heraf udgør deponerede beløb vedr. skoler 8,9 mio. kr. og gadelys 3 mio. kr. De frigivne beløb indgår i kommunens disponible kassebeholdning.

Kommunen er forpligtiget til at yde til lån betaling af ejendomsskatter og beboerindskud. Lånene finansieres af kassebeholdningen, - dog kan lån til betaling af ejendomsskat lånefinansieres. Budgettet er reguleret i forhold til det aktuelle niveau.

Tilgodehavende ultimo 2016:	1.000 kr.
Lån til betaling af ejendomsskatter	58.038
Lån til beboerindskud	34.458

Økonomiaftalens særtilskud, lånepuljer m.v.

Økonomiaftalen mellem KL og Regeringen giver også i 2018 kommunerne nogle muligheder for at søge særtilskud og dispensation for låneregler.

Særtilskud

For 2018 er der afsat en tilskudspulje på 350 mio.kr. til vanskeligt stillede kommuner (jfr. § 16 i Lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner). Kommunerne kan ansøge om tilskud fra denne pulje, og Økonomi- og Indenrigsministeriet fordeler midlerne på grundlag af følgende elementer:

- Demografiske udfordringer
- Aktuelle økonomiske udfordringer
- Vedvarende økonomiske udfordringer
- Særlig lav udvikling i enhedsudgifterne på kernevelfærdsområder (dagpasnings-, skole- og ældreområdet) samt anlæg

Økonomi- og Indenrigsministeriet har den 30. august 2017 meddelt Slagelse Kommune et særtilskud som vanskeligt stillet kommune på 13 mio. kr. Beløbet er indarbejdet i det administrative budgetforslag.

Slagelse Kommune fik frem til 2016 særtilskud vedr. boligsociale problemer (§17), men loven blev i 2017 ændret om provenuet overført til den generelle tilskudspulje. Samtidig indførtes et nyt særtilskud til vanskeligt stillede kommuner på 300 mio. kr. Denne pulje kan ikke søges, men fordeles af som Økonomi- og Indenrigsministeren. Det sker efter kriterier for lavt beskatningsgrundlag og objektive kriterier for demografiske, strukturelle og beskæftigelsesmæssige udfordringer i kommunerne. Slagelse har ikke fået del i denne pulje.

Mulighed for skatteforhøjelse/-nedsættelse

I økonomiaftalen er det aftalt, at nogle kommuner efter ansøgning hos Økonomi- og Indenrigsministeriet kan få mulighed for at forhøje skatten inden for en samlet ramme på 200 mio.kr. uden at blive ramt af individuel sanktion. Økonomiudvalget godkendte den 14. august 2017, at der ansøges om mulighed for forhøjelse af indkomstskatten på 1%-point

Såfremt kommunerne under et øger skatten, modregnes det øgede skatteprovenu i bloktilskuddet. Kommuner, der efter ansøgning på forhånd har fået en andel af rammen for skatteforhøjelser, friholdes for en eventuel individuel modregning som følge af en samlet skatteforhøjelse.

Skattesanktions- og tilskudsordning gælder alle de skatteprocenter, som kommunen har kompetence til at fastsætte: indkomstskat, grundskyld og dækningsafgift. Sidstnævnte opkræves i Slagelse Kommune udelukkende af offentlige ejendomme.

Forudsat der ikke er nogen sanktion forbundet med en skatteforhøjelse, vil en stigning i indkomstskatteprocenten fra 24,7 til 24,8 medføre et øget skatteprovenu på 12,0 mio. kr.² Hertil kommer dog, at en skattestigning samtidig vil betyde bortfald i 2018 af tilskud (1,1 mio. kr.) til den nedsættelse af grundskyldspromillen, som Byrådet besluttede i Budget 2015-2018.

Kommunerne opfordres i Økonomiaftalen til at nedsætte indkomstskatten og motiveres gennem et tilskud, som inden for en samlet ramme på 337,5 mio. kr. i 2018 gives til kommuner, der vælger at nedsætte skatten. Tilskuddet ydes med 75 % i 2018, med 50 % i 2019/2020, samt 25 % i 2021. Hvis kommunernes samlede skattnedsættelse overstiger rammen, nedsættes tilskudsprocenten tilsvarende, således at der ikke ændres i det samlede tilskud til kommunerne.

Nedenstående tabel viser konsekvenser for kommunens indtægter, hvis indkomstskatten sænkes fra 24,7 til 24,6 % . I beregningerne er forudsat, at den samlede kommunale ramme for tilskud til skattnedsættelser ikke overskrides.

Skattnedsættelse og indtægtstab				
Økonomisk virkning af skattnedsættelse i 2018				
Mio. kr.	2018	2019	2020	2021
Indkomstskatteprocent nedsættes fra 24,7 til 24,6				
Mindre indkomstskat	-12,0	-12,3	-12,8	-13,0
Maks. Tilskud	9,0	6,1	6,3	3,3
Netto mindre indtægt	-3,0	-6,2	-6,5	-9,7

² Tilskuds- og udligningssystemet indeholder en overudligningsordning, der indebærer, at der ved en skatteforhøjelse på 0,1 %-point vil være en forbedring af udligningen på ca. 3 mio. kr. i de efterfølgende år. Det er dog ikke en stigning, der proportionalt stiger ved større skattestigning. Endvidere vil det skrå skatteloft betyde en lidt lavere stigning i skatteprovenuet.

Der skal ikke ansøges om tilskud til skatteenedsættelse, men Økonomi- og Indenrigsministeriet giver ved budgetårets start meddelelse om tilskud på baggrund af de vedtagne budgetter.

Selvbudgetteret eller statsgaranteret udskrivningsgrundlag

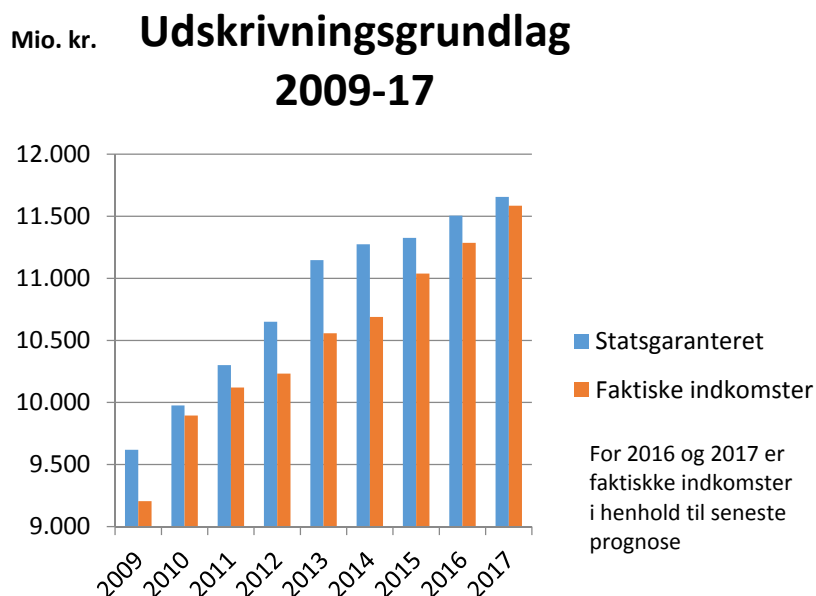
Kommunerne har i lighed med de tidligere år mulighed for at vælge selv at budgettere et udskrivningsgrundlag for 2018 eller at tage imod det "tilbud", som staten giver i form af et statsgaranteret udskrivningsgrundlag.

Generelt har det statsgaranterede udskrivningsgrundlag den fordel, at skatteindtægten dermed vil være kendt fra 1. juli 2017 og ikke efterreguleres senere som følge af en anden udvikling (højere eller lavere). Usikkerheden omkring skattegrundlaget er dermed fjernet. Til gengæld giver det heller ikke mulighed for at få gevinst af en eventuel gunstigere udvikling i borgernes indkomstgrundlag eller i antallet af borgere.

Efter en årrække, hvor alle kommuner i forlængelse af finanskrisen valgte det statsgaranterede udskrivningsgrundlag, har stadig flere af landets kommuner nu valgt selvbudgettering. I 2017 er der således 16 kommuner – heraf er halvdelen fra Hovedstadsområdet – der har fundet det mest attraktivt at selvbudgettere.

Slagelse Kommune har siden 2009 gjort brug af det statsgaranterede udskrivningsgrundlag, og udviklingen har vist, at dette valg i alle årene har været fordelagtigt for kommunen.

Figuren viser det statsgaranterede udskrivningsgrundlag sammen med det faktisk opgjorte udskrivningsgrundlag i henhold de endelige opgørelser (2 år efter indkomståret):

Anm.: For 2016 og 2017 er de faktiske indkomster ikke endelige, men bygger på seneste prognose

Forskellen mellem det statsgaranterede udskrivningsgrundlag og borgernes faktiske indkomster er i de seneste år formindsket en del bl.a. som følge af den positive befolkningsudvikling i kommunen. "Gevinsten" har for kommunen i nogle år været på over 100 mio. kr., men vurderes p.t. i 2017 at være på 18 mio. kr. I den forbindelse skal dog samtidig ses på sammenhæng mellem skattegrundlag og udligningssystemet, hvilket vil reducere merindtægten ved at have valgt det statsgaranterede grundlag.

Prognose for 2018-2021

Kan det – bl.a. på baggrund af befolkningsvæksten de seneste år -betale sig for Slagelse Kommune at anvende selvbudgettering i 2018 ?

Det er naturligvis et spørgsmål, der aldrig kan besvares med 100 % sikkerhed, idet forhold, der opstår i budgetåret kan bevirke ændrede forudsætninger. Det er særlig en vækst/fald i befolkningstallet, der kan have betydning, ligesom staten kan have undervurderet væksten i indkomsterne i sit skøn over udviklingen. Hertil kommer mere indirekte forhold som beskæftigelses- og erhvervsudvikling, demografi og andre forhold, der kan påvirke gennemsnitsindkomsten hos borgerne såvel lokalt som på landsplan.

Sammenlignet med den historiske udvikling er der ingen tvivl om, at selvbudgettering er kommet tættere på. I nedenstående tabel er vist den prognose for udskrivningsgrundlaget, som Center for Økonomi har udarbejdet primo august 2017, og dette beløb kan ses i forhold til det statsgaranterede grundlag.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Statsgaranteret udskrivningsgrundlag (mio. kr.) ¹⁾	11.326	11.505	11.656	12.001	12.357	12.783	13.274
<u>Egen prognose:</u>							
Udskrivningsgrundlag							
- i alt (mio. kr.)	10.886	11.286	11.585	11.937	12.288	12.645	13.032
- pr. indbygger (kr.)	140.846	144.438	146.966	150.713	154.707	159.116	163.810
<u>Forudsætninger:</u>							
Befolkning pr. 1.1. jf. Slagelse Kommune prognose	77.293	78.140	78.830	79.206	79.427	79.473	79.556
KL's skøn over stigning i udskrivningsgrundlag pr. indbygger i hele landet		2,8 %	2,0 %	2,8 %	2,9 %	3,1 %	3,2 %

1): De beløb, der for det statsgaranterede udskrivningsgrundlag er vist med rød skrift, er egne beregninger af det forventede garantibeløb, idet staten kun udmelder garantien for et år ad gangen.

Egen prognose af udskrivningsgrundlaget for 2018-2021 bygger dels på den befolkningsudvikling, som fremgår af kommunens egen befolkningsprognose, og dels på erfaringer af væksten i den gennemsnitlige indkomst pr. indbygger i Slagelse Kommune sammenlignet med hele landet. Sidstnævnte ligger fortsat under landsudviklingen, og vil sandsynligvis også være lavere i den forestående budgetperiode. Derfor er anvendt et væksts skøn for indkomst pr. indbygger, der er 0,25 %-points lavere end KL's skøn.

Udskrivningsgrundlag 2018

Det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for 2018 er udmeldt af Økonomi- og Indenrigsministeriet i juli 2017. Det tager udgangspunkt i skatteligningen (og antal skattepligtige) for 2015 korrigeret for ny lovgivning og fremskrevet til 2018 niveau med en samlet vækst på 10,5 %. Dermed bliver det statsgaranterede skattegrundlag i 2018 på 12.001 mio. kr. Med uændret skatteprocent på 24,7 % bliver provenuet af indkomstskatten på 2.964 mio. kr.

Til sammenligning vil udskrivningsgrundlaget i 2018 i henhold til egen prognose – og dermed selv-budgettering - være på 11.937 mio. kr., hvilket med uændret skatteprocent giver et indtægtsprovenu på 2.949 mio. kr. Det vil sige, at den indtægtsmæssige fordel for kommunen ved at vælge statsgaranti i 2018 vil være på 15 mio. kr.

I forhold til den prognose for skattegrundlaget, der blev udarbejdet i forbindelse med budget 2017 (og overslagsår 2018-2020), er der sket en forbedring af indtægtsgrundlaget. For 2018 er provenuet fra indkomstskat således 26 mio. kr. højere end det hidtidige budgetoverslag.

Stigningen skyldes både, at slutligningen for 2015 har været højere end forventet, og at KL's og Regeringens vækstskøn for dansk økonomi, herunder beskæftigelsen, er blevet bedre.

Udskrivningsgrundlag 2019-2021

For overslagsårene 2019-2021 kendes som nævnt endnu ikke beløb for statsgarantien, men med den aktuelle prognose vil det også i disse år vil være fordelagtigt for Slagelse Kommune at vælge statsgarantien. Det er dog et tema, der skal have stor opmærksomhed i de kommende år, ikke mindst i forhold til den befolkningsudvikling, der sker.

Konklusion og indstilling

Det statsgaranterede skatteprovenu i budget 2018 og overslag 2019-2021 skønnes på ovenstående grundlag ved uændret kommunal indkomstskat på 24,7 % at blive:

1.000 kr.	2018	2019	2020	2021
Skatteprovenu (ved uændret pct. 24,7)	2.964.233	3.052.113	3.157.329	3.278.559

På grundlag af ovenstående anbefales det Byrådet at vælge det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for 2018.